

Fabricació de Pipes

Cànoves i Samalús

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Cal Pipaire
Emplaçament	La fàbrica es trobava a Cal Pipaire, al costat del Molí de l'Antic
Alçada:	362

Coordenades:

Latitud:	41.69901
Longitud:	2.35299
UTM Est (X):	446164
UTM Nord (Y):	4616561

Classificació

Número de fitxa	08042 - 152
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Tècnica artesanal
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Estat de conservació	Regular
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Pública
Autoria de la fitxa	Marc Guàrdia i Llorens
Data de registre de la fitxa:	dl., 02/12/2013 - 01:00

Descripció

La fabricació de pipes al municipi de Cànoves és una de les poques activitats industrials esdevingudes al municipi, caracteritzat essencialment per tenir una economia del sector primari. La fàbrica de pipes es deu a l'existència abundant en aquesta àrea del Montseny de brucs, les soques dels quals són les escaiets

per fer-ne aquests elements per fumar tabac. La ubicació de la fàbrica també era ben pensada, ja que aprofità una part del Molí de l'Antic, anomenat ara Cal Pipaire, per aprofitar l'energia hidràulica per serrar la fusta de bruc i obtenir el bloc deitjat per fer-ne pipes. Les tasques de fabricació començaven amb la recollida de les soques, que calia desenterrar, l'assecatge, neteja i hidratació per evitar-ne les esquerdes.

Observacions:

Hi ha una fotografia a l'Arxiu fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya, de l'any 1904, on es veu un conjunt de persones creuant la riera de Vallforners a l'alçada del Molí de les Pipes (AFCEC_BORDAS_3968). Fotografies: Ajuntament de Cànoves i Samalús.

Hi ha una fotografia del Molí de finals dels anys 20, inicis dels 30 del segle XX, en una col·lecció de postals antigues del municipi (veure fitxa element).

A l'Arxiu antic de l'Ajuntament es disposa de 3 fotografies de l'interior del Molí, mostrant l'activitat de la fabricació de les pipes amb fusta d'arrel de bruc.

Història

Segons Salvador Garriga (Montllor 1990) aquest negoci l'inicià un francès, conegut amb el nom de Justen, casat amb una noia de Can Masseguer, segurament a inicis del segle XX. Un cop obtingudes les carcasses de pipa, aquestes es portaven a Massanet de Cabrenys (Girona), i més tard a València, on s'acabaven de fabricar i posteriorment es comercialitzaven. Per atendre la gran demanda s'importaren en alguns moments determinats soques de Marroc.

Bibliografia

MONTLLOR, C. (1990): "La fabricació de pipes a Cànoves: una indústria desapareguda", XI Ronda Vallesana. Cànoves i Samalús, 7 d'octubre de 1990. Sabadell.

